

Rolnummer 338
Arrest nr. 75/92 van 18 november 1992

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag gesteld door de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Limburg op 14 november 1991 in zake de Stad Maaseik en het gemeenteraadslid van die Stad, Jaak Cuppens.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit waarnemend voorzitter F. Debaedts en voorzitter J. Wathelet, en de rechters D. André, L. De Grève, K. Blanckaert, L.P. Suetens, M. Melchior, H. Boel, L. François en P. Martens, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van waarnemend voorzitter F. Debaedts,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

De Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Limburg heeft op 14 november 1991 betreffende de Stad Maaseik en het gemeenteraadslid van die Stad, Jaak Cuppens, aan het Arbitragehof volgende prejudiciële vraag gesteld :

« a. Is artikel 19 van het decreet (van de Vlaamse Gemeenschap) van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten genomen met schending van bevoegdheidsregels zoals omschreven in artikel 108 van de Grondwet, in zoverre het een onverenigbaarheid instelt tussen het politiek mandaat van gemeenteraadslid en het ambt van inspecteur onderwijs ?

b. Is het bepaalde in artikel 19 van voormeld decreet, onverminderd bovenvermelde vraag, verenigbaar met het gelijkheidsbeginsel zoals omschreven in artikel 6 en artikel 6bis van de Grondwet ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

J. Cuppens, die voorheen vastbenoemd lid van de inspectiedienst van het gesubsidieerd lager onderwijs was, werd met toepassing van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten en van het besluit van de Vlaamse Executieve van diezelfde datum met ingang van 1 september 1991 « overgedragen in het ambt van inspecteur basisonderwijs ». Op 30 mei 1990 legde hij de eed af als gemeenteraadslid van de Stad Maaseik.

Bij beslissing van 11 september 1991, betekend op 18 september 1991, verzocht het College van Burgemeester en Schepenen J. Cuppens om binnen de wettelijk voorgeschreven termijn af te zien van zijn met de hoedanigheid van gemeenteraadslid onverenigbaar ambt van inspecteur van het basisonderwijs, ingevolge de inwerkingtreding van artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

J. Cuppens deed evenwel geen afstand van zijn ambt als inspecteur van het basisonderwijs. Hij betoogde bij schrijven van 8 en 9 oktober 1991, gericht aan het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Maaseik en aan de Bestendige Deputatie van de Provincie Limburg, dat artikel 19 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 17 juli 1991 in strijd is met artikel 108 van de Grondwet, zodat hij zich niet in een geval van onverenigbaarheid bevindt.

Daarop werd tegen de betrokkene een procedure tot vervallenverklaring van het mandaat van gemeenteraadslid op gang gebracht.

Het is in het kader van die procedure dat de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Limburg de hoger aangehaalde prejudiciële vraag stelde.

Het eerste onderdeel van de prejudiciële vraag is gebaseerd op volgende overwegingen :

« Overwegende dat artikel 108 van de Grondwet de regeling van de provinciale en gemeentelijke instellingen toevertrouwt aan de wetgever;

Overwegende dat artikel 108, voorlaatste lid, van de Grondwet bepaalt dat de organisatie en de uitoefening van het administratief toezicht geregeld kan worden door de raden van de gemeenschap of het gewest in uitvoering van een wet, aangenomen met de in artikel 1, laatste lid, van de Grondwet bepaalde meerderheid;

dat op grond van artikel 108, voorlaatste lid, van de Grondwet artikel 7 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij wet van 8 augustus 1988, de organisatie alsook de uitoefening van het administratief toezicht op de provincies en gemeenten heeft toegewezen aan de decreetgever;

Overwegende dat de Bestendige Deputatie daaruit niet kan afleiden dat artikel 19 van voormeld decreet van 17 juli 1991, dat voor gemeenteraadsleden een onverenigbaarheid inhoudt andere dan bij de wet voorzien, voormelde grondwettelijke bepaling klaarblijkelijk niet schendt. »

Het tweede onderdeel van de prejudiciële vraag is gebaseerd op volgende overwegingen :

« Overwegende dat, onverminderd bovenvermelde vraag naar de bevoegdheid van de decreetgever, de toepassing van artikel 19 van voormeld decreet ertoe leidt dat de uitoefening van het mandaat van gemeenteraadslid in het Vlaamse Gewest niet mogelijk is voor een lid van de onderwijsinspectie, terwijl per hypothese in het Waalse en Brusselse gewest een ambtenaar die een identieke functie bekleedt wel het mandaat van gemeenteraadslid mag uitoefenen;

Overwegende dat artikel 6 en artikel 6bis van de Grondwet de Belgen de gelijke uitoefening van hun rechten waarborgen waaronder dus ook begrepen zijn de politieke rechten, in casu het uitoefenen van het mandaat van gemeenteraadslid. »

III. *Rechtspleging voor het Hof*

De prejudiciële vraag is bij het Hof aanhangig gemaakt door overzending van een expeditie van voormelde verwijzingsbeslissing, die op 22 november 1991 ter griffie is ontvangen.

Bij beschikking van 22 november 1991 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59, tweede en derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben op 26 november 1991 geoordeeld dat er geen toepassing diende te worden gemaakt van de artikelen 71 en 72 van de organieke wet.

Van de verwijzingsbeslissing is conform artikel 77 van de organieke wet kennisgegeven bij ter post aangetekende brieven van 5 december 1991.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 11 december 1991.

Op schriftelijke vraag van de Ministerraad van 20 januari 1992, heeft voorzitter J. Delva, bij beschikking van 21 januari 1992, de termijn voor het indienen van een memorie verlengd tot en met 3 februari 1992.

J. Cuppens, de Vlaamse Executieve en de Ministerraad hebben ieder respectievelijk op 6 januari, 15 januari en 3 februari 1992 een memorie ingediend.

Van die memories is kennisgegeven conform artikel 89 van de organieke wet bij ter post aangetekende brieven van 4 maart 1992.

J. Cuppens heeft een memorie van antwoord ingediend op 3 april 1992.

Bij beschikking van 30 april 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 22 november 1992.

Bij beschikking van 9 juli 1992 heeft voorzitter J. Delva de zetel aangevuld met rechter D. André, gelet op de toetreding tot het emeritaat van voorzitter I. Pétry en haar vervanging als voorzitter door rechter J. Wathelet.

Bij beschikking van 9 juli 1992 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en de dag van de terechtzitting bepaald op 24 september 1992.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij ter post aangetekende brieven van 10 juli 1992.

Bij beschikking van 22 september 1992 heeft voorzitter J. Delva de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Op de terechtzitting van 24 september 1992, die wegens wettige verhindering van voorzitter J. Delva plaats heeft onder voorzitterschap van waarnemend voorzitter F. Debaedts :

- zijn verschenen :

. Mr. A. Van der Graesen, advocaat bij de balie te Hasselt, voor J. Cuppens, Zandbergenstraat 22, 3680 Maaseik;

. Mr. W. Debeuckelaere, advocaat bij de balie te Gent, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;

. P. Barra, ambtenaar bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement onderwijs, voor de Vlaamse Executieve, Jozef II-straat 30, 1040 Brussel;

- hebben de rechters-verslaggevers L.P. Suetens en L. François verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten en ambtenaar gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de organieke wet die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

Artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 waarop de prejudiciële vraag betrekking heeft, luidt als volgt :

« Elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht of elke opdracht in een onderwijsinstelling of in een centrum is onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de inspectie ».

Uit de motieven van de beslissing van de Bestendige Deputatie blijkt dat de vraag slechts slaat op de cumulatie van de functie van inspecteur met een mandaat van gemeenteraadslid.

Tegen voormeld artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 werd bij verzoekschrift van 2 december 1991, aan het Hof toegezonden bij ter post aangetekende brief van 4 december 1991, een beroep tot gedeeltelijke vernietiging ingesteld door J. Cuppens.

Overeenkomstig artikel 78 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof heeft het Hof eerst uitspraak gedaan op het beroep tot vernietiging.

Bij arrest nr. 74/92 van 18 november 1992 heeft het Hof in artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 de woorden : « Elk politiek mandaat of mandaat bij een inrichtende macht of » vernietigd.

Omwille van de terugwerkende kracht van vernietigingsarresten is de prejudiciële vraag zonder voorwerp geworden.

Om die redenen,

Het Hof

stelt vast :

de prejudiciële vraag is zonder voorwerp.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof op de openbare terechtzitting van 18 november 1992.

De griffier,

De waarnemend voorzitter,

L. Potoms

F. Debaedts